

DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT, TOERISME EN JEUGD, EN DE VLAAMSE
MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

BISNOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en exploitatie van aardgasdistributie-installaties en bij werken in de nabijheid van die installaties
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit besluit bevat de technische maatregelen die noodzakelijk zijn om de veiligheid van de aardgasdistributie binnen Vlaanderen te garanderen. Deze maatregelen zijn gericht, enerzijds, tot de distributienetbeheerders wat betreft het ontwerp, de aanleg, de ingebruikstelling, de exploitatie en het onderhoud van aardgasdistributie-installaties. Anderzijds richt dit besluit zich tot derden die werken uitvoeren aan of in de nabije omgeving van installaties voor aardgasdistributie.

Over het besluit werden de vereiste adviezen ingewonnen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld:

- Omgeving en Natuur (beleidsdomein Omgeving)
- Energie (beleidsdomein Omgeving)

Inhoudelijk structurelement:

- Omgevingsbeleid ruimte en milieu
- Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 8 augustus 2025 (referentienummer KS/2025003000).

Het bijgaande ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025/292 van 20 augustus 2025. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd ontvangen op 14 september 2025.

Het advies van de Raad van State (advies 78.244/1) werd gegeven op 22 oktober 2025.

Het ontwerp van besluit werd op 29 januari 2026 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. De *status-quo* periode van 3 maanden, zoals vervat in artikel 6 van deze Richtlijn, is verstreken op 30 april 2026 zonder dat reacties werden ingediend.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Aardgasdistributie, een gewestelijke bevoegdheid

Aardgas is methaangas (CH₄) dat bij verbranding energie opwekt die kan worden gebruikt voor allerlei toepassingen, zoals bijvoorbeeld de verwarming van woningen. In België dekt aardgas meer dan 25% van het primaire energieverbruik¹.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de aardgasdistributie enerzijds, en het aardgastransport anderzijds. Het aardgastransport, *i.e.*, het vervoer van aardgas via pijpleidingen doorheen België, wordt beheerd door Fluxys en is integraal een federale bevoegdheid. De aardgasdistributie daarentegen, *i.e.*, de aanlevering van aardgas aan eindgebruikers is een gewestelijke bevoegdheid op basis van artikel 6, § 1, VII, eerste lid, b) van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI). In Vlaanderen wordt de aardgasdistributie beheerd door Fluvius System Operator cv (verder "Fluvius"), dat 9 distributienetbeheerders omvat².

Tot voor kort werd de controle op de veiligheid van de aardgasdistributie federaal gereguleerd. Dit veranderde in 2021, toen de Raad van State in advies 70.190/VR inzake het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasdistributie door middel van leidingen evenals deze te respecteren door derden bij werkzaamheden in de nabijheid, oordeelde dat de aardgasdistributieveiligheid behoort tot de bevoegdheid voor energiebeleid als vermeld in artikel 6, § 1, VII, eerste lid, b) BWHI en dat de "*regeling met betrekking tot veiligheidsmaatregelen betreffende de installaties die de netactiviteit van gasdistributie ondersteunen, tot de bevoegdheid van de gewesten moet worden gerekend*". Bijgevolg verduidelijkt de Raad van State in dit advies dat de controle op de veiligheid van de aardgasdistributie een gewestelijke bevoegdheid is.

¹ [Aardgas | FOD Economie](#)

² Fluvius Kempen, Fluvius Imewo, Fluvius Midden-Vlaanderen, Fluvius West, Fluvius Zenne-Dijle en Fluvius Halle-Vilvoorde. Zie [Wie is vanaf nu mijn distributienetbeheerder? | Fluvius](#)

Ten gevolge van deze verduidelijking omtrent de bevoegdheidsverdeling tussen het federale en het gewestelijke niveau werd een nieuw artikel ingeschreven in het Energiedecreet van 8 mei 2009³, namelijk artikel 4.1.11/8. Dit artikel bepaalt dat de Vlaamse Regering, op gezamenlijk voorstel van de aardgasdistributienetbeheerders, een veiligheidscode vaststelt. Deze veiligheidscode bepaalt de technische maatregelen die noodzakelijk zijn om de veiligheid van het aardgasdistributienet te garanderen. De veiligheidscode bevat de volgende elementen over het ontwerp, de aanleg, de exploitatie en de ingebruikstelling van alle installaties voor aardgasdistributie in het Vlaamse Gewest en in het kader van de uitvoering van werken door derden aan of in de nabije omgeving van installaties voor aardgasdistributie:

- 1° de technische kenmerken van het aardgasdistributienet met onder meer de toegepaste netdrukken;
- 2° de kenmerken van het gedistribueerde aardgas;
- 3° de ingravingsdiepte en de toegankelijkheid van de aardgasdistributieleidingen;
- 4° de bescherming tegen corrosie;
- 5° de gebruikte materialen en componenten;
- 6° de aanleg, de controle en het beproeven van aardgasdistributieleidingen;
- 7° de verplichtingen van derden voor, tijdens en na werken in de nabijheid van aardgasdistributie-installaties;
- 8° de exploitatievoorwaarden en de controles van de aardgasdistributie-installaties;
- 9° de tussenkomsten na gasreukmeldingen, incidenten of ongevallen;
- 10° de procedure in geval van opening van een gasmeter voor een distributienetgebruiker.

Artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet treedt in werking op 1 januari 2026⁴. Ter verwezenlijking van artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet tegen 1 januari 2026 moesten de aardgasdistributienetbeheerders uiterlijk 1 juli 2025 een voorstel voor een veiligheidscode aardgasdistributie indienen bij de Vlaamse Regering⁵. Dit voorstel werd ingediend bij de Vlaamse Regering op 24 juni 2025 en was gebaseerd op het eerste deel van de Code inzake de veiligheid van gasdistributie-installaties, vastgelegd binnen Synergrid⁶, een overkoepelende organisatie van de negen netbeheerders (van gas en elektriciteit) in België⁷. Deze code dateert van maart 2023, waardoor het merendeel van de bepalingen vervat in dit besluit reeds worden toegepast door de netbeheerders en er weinig verandering is ten opzichte van de huidige situatie. Bijgevolg wordt verwacht dat dit besluit geen impact zal hebben op de kosten of het personeelsbestand van Fluvius.

2. Het aardgasdistributienet

Zoals hierboven uiteengezet, wordt een onderscheid gemaakt tussen aardgastransport, beheerd door Fluxys en federaal gereguleerd, en aardgasdistributie, beheerd door Fluvius en een gewestelijke materie. Een bijkomend onderscheid tussen het transport en de distributie van aardgas, is de druk waaronder het aardgas zich bevindt in de leidingen. Het transportnet van Fluxys is een hogedruknet. Dit betekent dat de maximale bedrijfsdruk in de leiding hoger ligt dan zestien bar, waarbij de maximale bedrijfsdruk betrekking heeft op de maximum druk waarbij een systeem onder normale bedrijfsvoorwaarden, *i.e.*, zonder storing in enig apparaat of regelsysteem, continu kan worden uitgebaat. Deze leiding komt toe in een gasontvangststation, waarin de gasdruk wordt gereduceerd en het aardgas verder wordt verspreid via het middendruknet, waarvan de maximale bedrijfsdruk varieert tussen de honderd mbar en zestien bar. Vanaf dit moment spreekt men over het

³ Decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, B.S. 7 juli 2009.

⁴ Artikel 52, tweede lid van het Decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties, het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer en energie-efficiëntie, BS 3 juni 2024.

⁵ *Ibid*, artikel 48.

⁶ Wat op zijn beurt gebaseerd is op het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasdistributie door middel van leidingen evenals deze te respecteren door derden bij werkzaamheden in de nabijheid.

⁷ [Code inzake de veiligheid van gasdistributie-installaties](#)

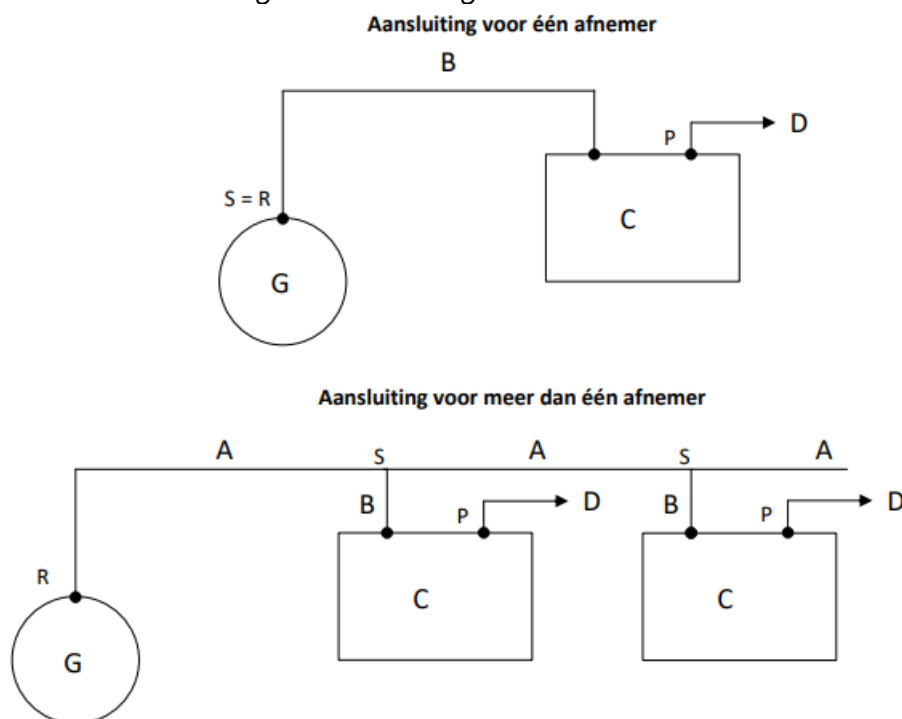
aardgasdistributienet, aangezien sommige grote bedrijven rechtstreeks aangesloten zijn op het middendruknet en er bijgevolg sprake is van gasdistributie naar de eindgebruiker. Het middendruknet wordt verder opgedeeld in:

- middendruk categorie A met een maximale bedrijfsdruk van meer dan honderd mbar maar minder dan vijfhonderd mbar;
- middendruk categorie B met een maximale bedrijfsdruk van meer dan vijfhonderd mbar maar minder dan vijf bar;
- middendruk categorie C met een maximale bedrijfsdruk van meer dan vijf bar maar minder dan 16 bar.

Distributiecabines zorgen voor een verdere reductie van de gasdruk waardoor het middendruknet vervolgens overgaat in het lagedruknet. Het lagedruknet zorgt voor de distributie van aardgas naar de individuele afnemers. In lagedruk distributieleidingen of -dienstleidingen kan de maximale bedrijfsdruk geen honderd mbar overschrijden.

Terminologisch worden de aardgasleidingen van het aardgasdistributienet opgesplitst in distributieleidingen en dienstleidingen. Hierbij hebben distributieleidingen betrekking op het deel van de aardgasleiding vanaf de stations tot aan de dienstleidingen. Dienstleidingen bestaan uit het deel van de distributieleidingen vanaf het aansluitingspunt op de distributieleiding (punt R op onderstaand schema) tot aan de aardgasmeter van de eindgebruiker. Na de aardgasmeter begint vervolgens de binneninstallatie.

Onderstaand schema vanuit het Technisch Reglement Distributie Gas⁸ verduidelijkt onder andere het verschil tussen distributieleiding en dienstleiding⁹.

Legende:

G	= leiding
A+B	= dienstleiding
A	= gemeenschappelijke aansluiting bij meerdere afnemers (bv. appartementsgebouw)

⁸ Bijlage IV Technisch Reglement voor de Distributie van Gas in het Vlaamse Gewest, BS 13 april 2023. Het Technisch Reglement voor de Distributie van Gas in het Vlaamse Gewest ("TRDG") is een technisch reglement dat is opgesteld na stakeholdersoverleg, onderworpen aan een consultatie van de marktpartijen en wordt goedgekeurd door de Vlaamse Nutsregulator (het vroegere VREG). Na goedkeuring wordt het technisch reglement gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, waarna het in werking treedt.

⁹ Opgelet, in het schema wordt de term "leiding" gebruikt voor wat wij aanduiden als "distributieleiding".

B+C	= individuele aansluiting bestemd voor één afnemer
C	= gasmeter
G+A+B+C	= aardgasdistributienet
D	= binneninstallatie

Het aardgas wordt onder openbaar en privaat domein gedistribueerd door middel van distributieleidingen (G). Om het aardgas naar een eindafnemer te krijgen, wordt een aftakzadel op de leiding geplaatst (ter hoogte van punt R). Vanuit dit aftakzadel vertrekt een dienstleiding (B in geval van één afnemer, A+B in geval van meerdere afnemers) deels onder de openbare weg, deels onder privédomein naar de gasmeter (C) bij de eindafnemer. Dit volledige onderdeel (G+A+B+C) behoort tot het aardgasdistributienet en valt dus onder de verantwoordelijkheid van de distributienetbeheerder. Vanuit de gasmeter (C) gaat het aardgas voor gebruik naar de binneninstallatie (D) van de eindafnemer. Vanaf dit punt is de eindafnemer verantwoordelijk voor de installatie.

3. De accessoria van de veiligheidscode aardgasdistributie

Op federaal niveau bestaat de regeling van het aardgastransport uit drie pilaren. Het koninklijk besluit van 19 maart 2017 bepaalt de algemene en fundamentele veiligheidsmaatregelen inzake de oprichting en exploitatie van installaties voor gasvervoer¹⁰. Dit KB wordt aangevuld met Technische Codes, die de gedetailleerde technische voorschriften bevatten die van toepassing zijn op 4 bijzondere gebieden (ontwerp en constructie¹¹, exploitatie¹², risicoanalyse¹³, en managementsysteem voor de veiligheid¹⁴). Deze technische codes weerspiegelen de beste praktijken in de industrie en de Europese en internationale standaarden en zijn elk goedgekeurd bij ministerieel besluit. Ten slotte bestaat er een gedetailleerd systeem van vergunningen voor de aanleg en exploitatie van installaties voor gasvervoer¹⁵.

Op Vlaams niveau zou een gelijkaardige structuur gevolgd worden voor de aardgasdistributie. De veiligheidscode aardgasdistributie, vervat in het huidige besluit, bepaalt de fundamentele veiligheidsmaatregelen noodzakelijk ter garantie van de aardgasdistributieveiligheid. Dit besluit verwijst regelmatig naar bijzondere technische bepalingen. Dit zijn bepalingen die de verdere technische details en specificaties vastleggen, aanvullend en voortbouwend op de regels van de veiligheidscode. Deze bijzondere technische bepalingen zullen aangenomen worden in de vorm van een ministerieel besluit¹⁶, gebaseerd op de technische bepalingen zoals vastgelegd binnen Synergrid¹⁷. Ook op Vlaams niveau bestaat er naast deze veiligheidscode en bijhorende bijzondere technische bepalingen een systeem van vergunningen, waar de veiligheidscode geen afbreuk aan zal doen. Enerzijds noodzaakt de levering van aardgas via het aardgasdistributienet een voorafgaande toekenning van een leveringsvergunning door de Vlaamse Nutsregulator, met uitzondering van de levering door een netbeheerder in de uitoefening van zijn taken zoals vermeld in artikel 4.1.6 van het Energiedecreet of van een openbardienstverplichting¹⁸. Anderzijds heeft de veiligheidscode

¹⁰ KB van 19 maart 2017 betreffende de veiligheidsmaatregelen inzake de oprichting en de exploitatie van installaties voor vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, *BS* 3 april 2017.

¹¹ MB van 24 september 2021 tot goedkeuring van de Technische Code betreffende de veiligheidsmaatregelen bij het ontwerp en de constructie van installaties voor het vervoer door middel van leidingen, *BS* 12 oktober 2021.

¹² MB van 24 september 2021 tot goedkeuring van de Technische Code voor de bedrijfsvoering, het toezicht, het onderhoud en de inspecties van installaties voor het vervoer door middel van leidingen, *BS* 12 oktober 2021.

¹³ MB van 24 september 2021 tot goedkeuring van de Technische Code betreffende de risicoanalyse van vervoersinstallaties voor brandbare en oxiderende producten, *BS* 12 oktober 2021.

¹⁴ MB van 7 juni 2017 tot goedkeuring van de Technische Code betreffende het veiligheidsbeheersysteem van installaties voor het vervoer door middel van leidingen, *BS* 16 juni 2017.

¹⁵ Zie meer: [Vergunning voor het vervoer van gasachtige en andere producten door middel van leidingen | FOD Economie](#)

¹⁶ Dit ministerieel besluit zal gezamenlijk worden ondertekend door de Vlaamse minister, bevoegd voor energie, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en natuur.

¹⁷ Zie het tweede deel van de [Code inzake de veiligheid van gasdistributie-installaties](#)

¹⁸ Artikel 4.3.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

aardgasdistributie geen invloed op de noodzaak om een omgevingsvergunning te bekomen, voor werken door Fluvius of door derden die vergunningsplichtig zijn.

Het is belangrijk om te vermelden dat de verwijzingen in de veiligheidscode aardgasdistributie naar de bijzondere technische bepalingen telkens algemeen zijn, zonder te verwijzen naar een concreet artikel in de bijzondere technische bepalingen. Dit is een bewuste keuze. De bijzondere technische bepalingen zullen immers relatief frequent (bijvoorbeeld om de twee jaar) onderhevig zijn aan wijzigingen, aangezien deze bepalingen de evoluties binnen de sector en de gemaakte afspraken binnen Synergrid volgen. Door geen verwijzingen naar concrete artikels van de bijzondere technische bepalingen op te nemen in de veiligheidscode, wordt vermeden dat telkens wanneer de bijzondere technische bepalingen gewijzigd worden, de veiligheidscode zelf ook gewijzigd moet worden.

4. Aanpassing ten opzichte van voorstel distributienetbeheerder

In het door de distributienetbeheerders ingediende voorstel werd volgend artikel opgenomen:

“Art. XX. Wanneer de veiligheid van personen of goederen ernstig bedreigd is, kan de distributienetbeheerder zonder voorafgaandelijke toestemming:

1° zich toegang verschaffen tot de distributie-installaties die zich op privédomein bevinden;

2° alle nodige acties ondernemen, desgevallend met inbegrip van de onderbreking van de gastoevoer of verzegeling van de meter.

De distributienetbeheerder kan hiervoor beroep doen op de bijstand van de politiediensten.”

Dit artikel was erop gericht te verzekeren dat de distributienetbeheerder toegang kon nemen tot privédomein in noodsituaties, ook bij afwezigheid van toestemming van de eigenaar. Dit artikel werd geschrapt, uit het ontwerp aangezien er geen afdoende decretale grondslag voor bestaat. Enerzijds vereist het beroep op de politiediensten onvermijdelijk nog een duidelijke decretale grondslag (zie art. 44 Wet op het Politieambt, dat stelt: “*De politiediensten lenen de sterke arm wanneer zij daartoe wettelijk worden gevorderd*”). Anderzijds zou voor het eerste lid eventueel gekeken kunnen worden naar art. 4.1.23 van het Energiedecreet als decretale grondslag, maar het is onzeker of dit artikel voldoende duidelijk kan dienen als grondslag voor het door Fluvius voorgestelde artikel.

Bijgevolg is het aangewezen om in een ondubbelzinnige decretale grondslag te voorzien voor dit artikel, alvorens deze bepalingen op te nemen in een besluit. Daarom werd besloten het artikel voorlopig weg te laten uit dit besluit en in de toekomst een traject op te starten tot vastlegging van een decretale grondslag.

B. TOELICHTING BIJ BEPAALDE ARTIKELN

Hoofdstuk 1. Definities en toepassingsgebied

Afdeling 1. Definities

Artikel 2.

Algemeen

Een aantal definities uit het voorstel van Fluvius werden niet meegenomen in het besluit aangezien de termen verder in het voorstel niet voorkwamen of slechts éénmaal gebruikt werden, in welk geval de term in het betreffende artikel werd verduidelijkt.

6°

Zoals verduidelijkt in het schema hierboven omvat de binneninstallatie de leiding met toebehoren na de meter, met uitsluiting van de meter zelf.

7°

Met componenten bedoelt men de verschillende constructie-elementen van een distributie-installatie, dit betreft onder meer de buizen, flenzen, warmgebogen bochten, isoleervoegen, terugslagkleppen, afsluiters, meters, regelaars, veiligheidskleppen, filters, vormstukken en compressoren.

15°

c) Het is de bedoeling dat deze situatie slaat op gevallen van ernstige materiële schade waardoor de integriteit van de distributie-installatie ernstig in gevaar wordt gebracht. Elke materiële schade heeft in enige mate een impact op de integriteit van de distributie-installatie, denk bijvoorbeeld aan een lek of een beschadiging van de bekleding van een leiding, omdat deze schade de kwaliteit van de distributie-installatie vermindert. Dit betekent echter niet dat elke materiële schade het gevolg is van een groot incident. Elke vorm van schade moet steeds gemeld worden aan de distributienetbeheerder, maar kleine schade behoeft geen spoedherstelling en dient niet specifiek gemeld te worden aan de toezichthoudende ambtenaren. Om deze reden wordt voornamelijk ernstige materiële schade die de integriteit van de distributie-installatie ernstig in gevaar kan brengen, bedoeld in de definitie van een groot incident.

g) Een incident met verontrusting van de publieke opinie als gevolg wordt volgens de definities beschouwd als een "groot incident". Voorbeelden van dergelijke verontrusting van de publieke opinie zijn onder andere de ontruiming van gebouwen, het afsluiten van wegen of spoorwegen, of grote media-aandacht.

16°

De definitie van incident verwijst naar een ongewenste gebeurtenis met betrekking tot een distributie-installatie. Dit slaat bijvoorbeeld op een beschadiging van de distributie-installatie of een lekkage.

18°

Het begrip "kunstwerk" wordt voornamelijk gebruikt om onderdelen van een infrastructuur aan te duiden, zoals een dijk, brug, dam of gelijkaardig constructief element.

29°

Voorbeelden van werken: het bouwen, het afbreken, het aanleggen van draineerbuizen, het diepploegen en diepwoelen, uitgraven of uitvoeren van grondwerk, het aanaarden, het boren, het persen, het inheien van palen of schuttingsplanken, het opstapelen op de grond van zware voorwerpen, het wijzigen van het grondprofiel, het aanplanten of verwijderen van diepwortelende planten, mijn-, graverij- of groefwerken, het verkeer met zware werktuigen buiten de hiervoor aangelegde wegen, het gebruik van springstoffen, het ruimen van grachten.

Afdeling 2. Toepassingsgebied

Het toepassingsgebied wordt gezamenlijk bepaald door artikel 3 en artikel 4. Enerzijds bepaalt artikel 3 voor welke distributie-installaties de veiligheidscode aardgasdistributie zal gelden. Anderzijds bepaalt artikel 4 op welke personen de veiligheidscode aardgasdistributie van toepassing is, namelijk de distributienetbeheerder, personen die werken willen aanvatten in de nabijheid van distributie-installaties en personen belast met het toezicht op werken in de nabijheid van distributie-installaties.

Artikel 3.

De veiligheidscode aardgasdistributie is van toepassing op nieuwe distributie-installaties en op uitbreidingen en volledige verplaatsingen over een lengte van meer dan 100 meter van bestaande distributie-installaties, wanneer de uitbreiding of volledige verplaatsing is ontworpen na de inwerkingtreding van dit besluit.

Daarnaast bepaalt het tweede lid van dit artikel dat de distributienetbeheerder ervoor kan kiezen om herstellingen, aanpassingen die geen uitbreidingen of geen volledige verplaatsingen over een lengte van meer dan 100 meter zijn of vervangingen die vergelijkbaar zijn met herstellingen van distributie-

installaties uit te voeren in overeenstemming met de reglementaire voorschriften die van kracht waren op het ogenblik van de aanleg van de installaties. Dit betreft hoofdzakelijk het koninklijk besluit van 28 juni 1971 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van installaties voor gasdistributie door middel van leidingen¹⁹, dat in werking trad op 15 september 1971 en door dit besluit wordt opgeheven voor Vlaanderen²⁰.

Er bestaan geen vaste criteria om te beoordelen of de veiligheidscode dan wel de oudere voorschriften van kracht op het moment van de aanleg van de distributie-installaties moeten worden toegepast. Deze beoordeling gebeurt door de distributienetbeheerder, waarbij onder andere rekening zal worden gehouden met de mogelijkheid en wenselijkheid om de nieuwe voorschriften toe te passen op de bestaande distributie-installatie. Echter is het telkens de bedoeling van de distributienetbeheerder om in de mate van het mogelijke de nieuwe voorschriften van de veiligheidscode aardgasdistributie toe te passen. Deze bepaling is louter voorzien als een veiligheidsmechanisme, voor de situaties waarin het niet mogelijk is de veiligheidscode toe te passen op oudere distributie-installaties.

Ten slotte bepaalt het derde lid van artikel 3 dat een beperkt aantal artikelen ook van toepassing zijn op bestaande distributie-installaties, met name die artikelen die vanaf de dag van de inwerkingtreding kunnen toegepast worden op bestaande distributie-installaties, zonder dat wijzigingen aan de bestaande distributie-installaties vereist zijn. De artikelen 64, 65 en 66 worden ook van toepassing verklaard op bestaande distributie-installaties maar enkel in de mate waarin de plannen, technische documenten en de gegevens die toelaten dienstleidingen te lokaliseren, dan wel de gegevens van de evaluaties, beproevingen, controles en inspecties van distributie-installaties, bestaan voor de betreffende bestaande distributie-installatie.

Uiteraard is het wenselijk dat ook voor bestaande distributie-installaties plannen en technische documenten worden bijgehouden, gegevens kunnen worden verstrekt die toelaten dienstleidingen te lokaliseren en de gegevens van evaluaties, beproevingen, controles en inspecties worden bijgehouden. Echter kan dit maar in de mate dat deze documenten beschikbaar zijn voor bestaande distributie-installaties. Zo kan bijvoorbeeld geen verplichting worden opgelegd om plannen met een bepaalde minimuminhoud gedurende de volledige exploitatieduur bij te houden als deze verplichting nog niet bestond op het moment van het ontwerpen en aanleggen van de distributie-installatie. Daarom wordt voor deze artikelen verduidelijkt dat zij enkel gelden voor bestaande distributie-installaties in de mate waarin de distributienetbeheerder ook effectief beschikt over de vermelde plannen en gegevens.

Artikel 4.

De veiligheidscode aardgasdistributie is onder andere van toepassing op de distributienetbeheerder. Bijgevolg moet de distributienetbeheerder de bepalingen van dit besluit respecteren. Aan deze verplichting is echter een voorwaarde verbonden, namelijk dat elke injectie van aardgas in het aardgasdistributienet moet voldoen aan de door de distributienetbeheerder gestelde eisen, zowel bij injectie door de distributienetbeheerder zelf als door anderen. Is dit niet het geval, dan kan de distributienetbeheerder immers niet voldoen aan alle verplichtingen in het besluit en kan hij hiervoor ook niet verantwoordelijk worden gesteld.

Hoofdstuk 2. Technische kenmerken van het aardgasdistributienet

Artikel 7.

¹⁹ Dit koninklijk besluit vindt zijn rechtsgrond in artikel 1 van de wet van 24 december 1970 betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties.

²⁰ Voor distributie-installaties die dateren van voor de inwerkingtreding van dit KB (15 september 1971) moet gekeken worden naar de plaatselijke regelgeving die toen van kracht was. Voorafgaand aan de wet van 24 december 1970 bestond er immers geen geharmoniseerde wetgeving over de aardgasdistributieveiligheid en werd deze materie gereguleerd door de gemeente of provincie. Zie wetsontwerp betreffende de te nemen veiligheidsmaatregelen bij de oprichting en bij de exploitatie van gasdistributie-installaties, KAMER, 1969-1970, 25 september 1970, nr. 40-753/1.

Artikel 7 bevat een opsomming van de gevallen waarin het vereist is om een afsluiter te plaatsen buiten het gebouw bij het plaatsen van een nieuwe aansluiting of het aanpassen van een bestaande aansluiting. Dit betekent niet dat naast de gevallen opgenomen in dit artikel, het niet mogelijk is om een afsluiter te plaatsen buiten het gebouw, maar louter dat het enkel in deze situaties wettelijk verplicht is. De distributienetbeheerder kan discretionair beslissen om ook in een andere situatie een afsluiter buiten het gebouw te plaatsen, zonder dat dit verplicht is.

Een eerste situatie waarin het plaatsen van een afsluiter buiten het gebouw verplicht is, is bij een aansluiting op het middendrukaardgasdistributienet. Zoals hierboven uiteengezet bestaat het middendrukaardgasdistributienet uit het deel van het aardgasdistributienet waarin de maximale bedrijfsdruk meer dan honderd mbar bedraagt zonder zestien bar te overschrijden.

Ook verplicht artikel 7, 5° om een afsluiter buiten het gebouw te plaatsen bij aansluitingen voor een gebouw dat toegankelijk is voor het brede publiek. Dit omvat gebouwen zoals scholen, ziekenhuizen, sporthallen, restaurants of bibliotheken.

Hoofdstuk 3. Kenmerken van het gedistribueerde gas

Artikel 9.

Er zijn verschillen tussen de injectiepunten vanuit het vervoersnet komende van de vervoeronderneming en de injectiepunten vanuit andere ondernemingen dan de vervoeronderneming.

- Tussen de vervoeronderneming en de distributienetbeheerders bestaat een samenwerkingsakkoord en deze is voor alle Belgische netbeheerders gelijk. De distributienetbeheerder doet zelf geen controle op de kwaliteit die aangeleverd wordt door de vervoeronderneming. Het is de vervoeronderneming zelf die de kwaliteit op de grenspunten bewaakt en die de calorische waarde bepaalt voor de injectiepunten op het distributienet. De gestelde eisen van het gas zijn voor alle injectiepunten identiek, maar de vervoeronderneming kan bijkomende eisen opleggen aan de kwaliteit op de grenspunten in functie van de bestemming van het gas. De vervoeronderneming zal nooit de injectie van aardgas naar het distributienet onderbreken aangezien een gasnet steeds onder gas moet gehouden worden. De controles van de kwaliteit gebeuren door de vervoeronderneming op de injectiepunten in het vervoersnet aan de landsgrenzen. Als het gas niet aan de eisen voldoet, zal het niet toegelaten worden op het vervoersnet.
- Bij injectiepunten van andere ondernemingen dan de vervoeronderneming, is er geen controle van de vervoeronderneming en moeten de distributienetbeheerders de kwaliteit controleren. De onderneming die injecteert is ervoor verantwoordelijk dat het gas voldoet aan de gestelde eisen. Deze dient dit zelf te bewaken en te controleren. Bijkomend wordt in de injectie-installatie een retourklep ingebouwd, zoals aangegeven in de voorschriften van Synergrid. De netbeheerders hebben op elk injectiepunt een kwaliteitscontrole staan met een aantal belangrijke parameters die continu gemeten worden. Als het gas niet voldoet aan deze parameters, wordt de retourklep automatisch aangestuurd. Het gas wordt terug naar de installatie gestuurd en zal bijgevolg niet worden geïnjecteerd in het distributienet. Deze systemen zijn aangesloten op een systeem van de netbeheerders en kunnen vanop afstand bewaakt worden. De netbeheerders zijn dus steeds op de hoogte van een afgekeurde gasinjectie. Het sectorvoorschrift is een specifiek Synergrid voorschrift (G8/01), dewelke gezamenlijk werd samengesteld en goedgekeurd door alle Belgische distributienetbeheerders.

Dit voorschrift is onderworpen aan marktconsulatie en is goedgekeurd door de VNR (Vlaamse nutsregulator).

Hoofdstuk 4. Ingravingsdiepte en minimumafstanden van leidingen

Artikel 11.

De voorkeur gaat uit om distributieleidingen zoveel mogelijk op het openbaar domein te plaatsen maar soms is dit praktisch onmogelijk waardoor een distributieleiding ook op privédomein kan geplaatst worden. De distributienetbeheerder zorgt voor de nodige titels (erfdienstbaarheid, recht van opstal, e.d.) wanneer ze moeten plaatsen op privédomein. Bij distributieleidingen die geplaatst worden op privédomein gelden dezelfde veiligheidsregels als wanneer ze geplaatst worden op openbaar domein.

Bovengrondse distributieleidingen worden tot een minimum beperkt, maar aangezien gasdrukreducer- en meetinstallaties steeds bovengronds opgesteld staan, moeten de leidingen op deze locaties wel bovengronds aangelegd worden. Ook bij doorgangen in of op kunstwerken zoals bijvoorbeeld bruggen moeten leidingen bovengronds geplaatst worden. De overgang van ingegraven leidingen naar bovengrondse leidingen wordt steeds beschermd zodat geen corrosie kan optreden en de nodige maatregelen worden getroffen opdat bovengrondse leidingen voldoende beschermd zijn, zoals vervat in artikel 13 en 22.

Artikel 12.

Er is een verschil tussen de termen ondergronds en ingegraven. Ondergronds betekent onder het maaiveld, maar is niet noodzakelijk ingegraven. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat een leiding onder het maaiveld loopt door een koker in een kelder. Ingegraven betekent letterlijk ingegraven in de grond. Dus ingegraven is zo goed als altijd ondergronds, maar ondergronds is niet altijd ingegraven.

Artikel 14.

De beschrijvende van de leidingen is een term die in de sector gekend is en frequent gebruikt wordt. Hiermee wordt de buitenrand van de leiding met inbegrip de bekleding bedoeld.

Artikel 15.

Artikel 15 bepaalt dat afwijkingen op de minimale ingravingsdiepte, vermeld in artikel 14, onder meer mogelijk zijn bij de aanwezigheid van hulpstukken op leidingen. Dit betreft onder andere aftakzadels, spuien, sifons en afsluiters.

Een andere mogelijkheid om af te wijken van de minimale ingravingsdiepte is bij technische of economische bezwaren of moeilijkheden ter plaatse. Deze afwijkingsmogelijkheid is ingeschreven in de veiligheidscode om situaties op te vangen waar het voor de distributienetbeheerder dermate economisch buitensporig is om de ingravingsdiepte te respecteren, dat het wenselijker is om af te wijken van deze diepte. Het maken van deze afweging is een verantwoordelijkheid van de distributienetbeheerder, aangezien hij de enige is met de vereiste kennis om deze afweging correct te maken. Bij het maken van deze beslissing houdt de distributienetbeheerder onder andere rekening met de kosten van het naleven van de minimale ingravingsdiepte, de gevolgen van het niet-naleven van deze diepte en met de diepte waarop de leiding alternatief gelegd kan worden en hoe dicht deze aanleunt bij de minimale ingravingsdiepte. De beslissing hieromtrent door de distributienetbeheerder kan worden onderworpen aan rechterlijke controle.

Artikel 17.

Het derde lid bepaalt dat de betrokken partijen (*i.e.*, de distributienetbeheerder en de aanlegger van de ondergrondse installaties) bij overeenkomst uitzonderingen kunnen bepalen op de minimumafstanden voorgeschreven in het eerste lid. Dit betekent dat er afstemming en overeenkomst moet zijn tussen de partijen, zonder dat een schriftelijke overeenkomst wordt vereist. Bijgevolg kan deze overeenkomst ook mondeling worden afgesloten, in welk geval de vraag naar bewijsvoering onderling of door elke partij voor zich moet worden bepaald.

Hoofdstuk 5. Bescherming van de installaties tegen corrosie

Artikel 19.

Corrosie is het natuurlijke proces waarbij metaal langzaam afbreekt door een chemische reactie met zijn omgeving, meestal met zuurstof en vocht. Hierdoor ontstaan roest of andere corrosieproducten die het metaal verzwakken. Het gebeurt vooral in vochtige, zoute of zure omstandigheden. Corrosie kan leiden tot structurele schade of gevaarlijke situaties als het niet wordt voorkomen. Het is dus belangrijk om metalen goed te beschermen.

Artikel 20.

Kathodische bescherming is een techniek die metalen beschermt tegen corrosie wanneer ze in contact komen met vocht en/of aarde, zoals bij ondergrondse leidingen. Corrosie ontstaat doordat metaal elektronen verliest aan zijn omgeving en zo geleidelijk oplost (roesten).

Bij kathodische bescherming wordt dit proces tegengegaan door het metaal kunstmatig de 'kathode' van een elektrisch circuit te maken. Dit kan zowel via een actieve als via passieve kathodische bescherming. Beide technieken zorgen ervoor dat het metaal zelf geen schade oploopt, waardoor de levensduur van de leidingen aanzienlijk wordt verlengd. Beide technieken worden toegepast op metalen leidingen van het aardgasdistributienet. Zoals artikelen 19 en 20 uiteenzetten worden alle ingegraven distributie-installaties of onderdelen daarvan uitgerust met een passieve bescherming tegen corrosie. Daarnaast worden ingegraven stalen distributie-installaties van het middendrukaardgasdistributienet nog bijkomend beschermd met een actieve kathodische bescherming.

De externe permanente invloeden waarover wordt gesproken kunnen bijvoorbeeld de volgende zijn: de zwerfstromen die kunnen voorkomen van spoorwegen of invloeden van hoogspanningsluchtlijnen die kunnen inwerken op de leidingen van de distributienetbeheerder.

Hoofdstuk 6. Materialen en componenten

Artikel 24.

De materialen die gebruikt kunnen worden voor niet-ingegraven leidingen, met name ferro- en non-ferrometalen, zijn bijvoorbeeld koper en messing.

Artikel 25.

Dit artikel heeft tot doel artikel 8, tweede lid van het koninklijk besluit van 1971 te vertalen in de huidige veiligheidscode. De ratio achter dit artikel is om een mogelijkheid te voorzien voor de distributienetbeheerder om andere materialen te gebruiken dan deze op vandaag voorzien in de wetgeving, zonder dat de distributienetbeheerder hier zonder controle over kan beslissen. Daarom vereist artikel 25 dat wanneer de distributienetbeheerder een ander materiaal wil gebruiken, hij dit kan doen op voorwaarde dat hij kan aantonen op basis van een norm, een onafhankelijke certificering

erkend voor het toepassingsgebied gas, of een rapport van testen uitgevoerd door een onafhankelijk geaccrediteerde organisatie dat de componenten en hun verbindingen een aanvaardbaar veiligheidsniveau hebben. Hierbij wordt met “*een onafhankelijke certificering die erkend is voor het toepassingsgebied gas*” bedoeld op een certificering van bijvoorbeeld Kiwa Belgium en verwijst “*een onafhankelijk geaccrediteerde organisatie*” naar bijvoorbeeld de organisaties opgenomen op de lijst van BELAC. De normen waarnaar wordt verwezen zijn afhankelijk van de situatie en het materiaal en/of de componenten in kwestie, waardoor dit niet specifiek kan worden vastgelegd in de wetgeving.

Hoofdstuk 7. Aanleg, controle en beproeven van distributie-installaties

Afdeling 1. Algemene beginselen

Artikel 28.

In het artikel wordt gesproken over lassers en lasoperatoren. Er is wel degelijk een verschil tussen beide termen. Bij een lasser wordt de lasverbinding gerealiseerd door een manuele handeling. De lasser maakt de las zelfstandig. Bij een lasoperator is het lassen deels geautomatiseerd. Een lasoperator hanteert bijvoorbeeld een lasrobot waarbij de robot last, maar waarbij de operator ook zelf kennis moet hebben van het lasproces. Er gelden hier twee verschillende competentieniveaus op basis van verschillende onderliggende technische normen die dus anders getest en opgevolgd worden.

Afdeling 2. Melding van aanlegwerkzaamheden

Afdeling 3. Controle van de lasnaden

Afdeling 4. Controle en beproevingen voor het in gebruik nemen

Afdeling 5. Ingebruikname van een distributie-installatie en het opnieuw in gebruik nemen

Hoofdstuk 8. Werken door derden in de nabijheid van distributie-installaties

Afdeling 1. Maatregelen voor de uitvoering van de werken

Artikel 37.

Worden onder andere beschouwd als spoedeisende herstellingswerken: het lek op een water- of gasleiding, de onderbreking van een netwerk, een elektrisch incident, het dreigend risico van een incident op een kabel of leiding, de verzakking van de wegenis.

De in dit artikel bedoelde spoedeisende herstellingswerken vallen onder “overmacht” zoals bedoeld in artikel 8, tweede lid van het KLIP-decreet, zodat artikel 37, tweede lid, van dit besluit geen afbreuk doet aan de in artikel 8, eerste lid, van het KLIP-decreet bepaalde verplichting om een plaan aanvraag in te dienen.

Artikel 41.

De bedoeling van het eerste lid van dit artikel is om de leidingen te allen tijde bereikbaar te houden voor onderhoud, herstelling en vervanging. Blijvende constructies mogen in geen geval boven een distributie-installatie worden geplaatst. Tijdelijke bouwwerken die makkelijk weggehaald kunnen worden, kunnen wel na goedkeuring van de distributienetbeheerder. Verhardingen zoals bijvoorbeeld klinkers of kiezels zijn wel toegelaten aangezien deze eenvoudig wegneembaar en herplaatsbaar zijn.

Afdeling 2. Maatregelen bij het opstarten van en tijdens de werken

Artikel 43.

De derde moet de distributienetbeheerder altijd verwittigen wanneer hij een onverenigbaarheid vaststelt tussen de plannen en de situatie ter plaatse. Dit is in het bijzonder belangrijk wanneer:

- De derde de straatpotten of andere merktekens van sifons, afsluiters of meetpunten aangeduid op de plannen niet vindt;
- De distributie-installatie, vermeldt op het plan, zich niet bevindt binnen een verticale afstand van 0,5 meter of horizontale afstand van 0,75 meter van het tracé zoals opgetekend op het plan.

Afdeling 3. Maatregelen voor het voltooien van de werken

Afdeling 4. Niet-naleving door een derde van de opgelegde regels

Hoofdstuk 9. Exploitatievoorwaarden en de controles van de distributie-installaties

Dit slaat niet op 'exploitatie' in de zin van VLAREM/DABM.

Afdeling 1. Toegang tot de distributie-installaties

Afdeling 2. Organisatie

Afdeling 3. Beheer-en onderhoudsprocedure

Afdeling 4. Opvolging van de staat van de distributie-installaties

Artikel 61.

Het derde lid van artikel 61 bepaalt dat de distributienetbeheerder de delen van de aansluitingen die zich buiten het openbaar domein bevinden controleert "*op verzoek om tussenkomst*". Dit verzoek kan komen van elke derde betrokken bij de uitoefening van deze veiligheidscode. Dit is bijvoorbeeld de eigenaar of huurder van het terrein dat zich buiten het openbaar domein bevindt, wanneer die een gasgeur waarneemt. Dit kan ook bijvoorbeeld de brandweer of de politie zijn. De distributienetbeheerder zal niet op elke vraag of op elk verzoek ingaan, maar zal per geval bekijken of tussenkomst noodzakelijk en praktisch en technisch haalbaar is.

Afdeling 5. Opvolging van de kenmerken van het verdeelde aardgas

Artikel 63.

De distributienetbeheerder blijft verantwoordelijk voor de periodieke controle van het odorisatieniveau, ongeacht de persoon die de odorant heeft toegevoegd. Dit kan de distributienetbeheerder, de vervoerder of de producent van het aardgas zijn. De distributienetbeheerder doet periodieke controles op de odorisatie-installaties in eigen beheer.

Afdeling 6. Beheer van de plannen, de documentatie en de rapporten

Afdeling 7. Buitendienststelling van een distributie-installatie

Artikel 67.

Tijdelijke of definitieve buitendienststelling betekent dat de aardgasdistributie-installaties niet meer gebruikt worden voor distributie. Deze installaties worden ook aangegeven op de KLIP-plannen als buitendienst gesteld. Indien de buitendienst gestelde distributie-installaties ook fysiek worden verwijderd, worden ze ook van de KLIP-plannen verwijderd.

Hoofdstuk 10. Tussenkomst na gasreukmelding of incident en noodprocedure

Afdeling 1. Tussenkomst na gasreukmelding of incident

Artikel 69.

Tijdens overleg met de distributienetbeheerder verduidelijkte deze dat het in de praktijk nooit het geval is dat de distributienetgebruiker een kopie van het conformiteitsattest bezorgt aan de distributienetbeheerder. Wel moet de distributienetgebruiker dit attest kunnen voorleggen aan de distributienetbeheerder. De tekst van artikel 69, tweede lid, werd in die zin aangepast.

Afdeling 2. Noodprocedures

Artikel 70.

De distributienetbeheerder moet een noodplan opstellen. Dit is hetzelfde noodplan als vernoemd in het TRDG, Hoofdstuk V.

Hoofdstuk 11. Procedure bij de opening van een meter voor een distributienetgebruiker

Hoofdstuk 12. Beheer van informatie over de herstelde gaslekken en grote incidenten

Artikel 73.

Het tweede lid van artikel 73 spreekt over een geautomatiseerd systeem. Dit systeem is momenteel nog in ontwikkeling waarbij bekeken wordt welke mogelijkheden er zijn om dit tot een efficiënt hulpmiddel te maken zowel voor de toezichthouders als de distributienetbeheerder.

Artikel 74.

Dit artikel legt vast welke informatie moet worden opgenomen in het jaarverslag dat jaarlijks, uiterlijk tegen 1 april, moet worden bezorgd aan de toezichthouders. De verdere modaliteiten van dit jaarverslag, zoals bijvoorbeeld het gebruik van een template, worden bepaald in overleg tussen de toezichthouders en de distributienetbeheerder.

Hoofdstuk 13. Bijzondere technische bepalingen

Artikel 76.

Artikel 76 bepaalt dat de procedure voor de wijziging van de bijzondere technische bepalingen dezelfde is als voor de aanneming ervan. Dit houdt onder andere in dat de Vlaamse minister, bevoegd voor energie, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en natuur, opnieuw gezamenlijk moeten handelen.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorgestelde besluit heeft een impact op het personeelsbestand en op de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap. Er werden immers in totaal vier personeelsleden aangeworven in het kader van deze nieuwe Vlaamse bevoegdheid, twee personeelsleden bij het Departement Omgeving, afdeling BJO, belast met de totstandkoming van de veiligheidscode en aangeworven tot het einde van 2026, en twee personeelsleden bij het Departement Omgeving, afdeling Handhaving, aangesteld als toezichthouders op de veiligheid aardgasdistributie met een contract van onbepaalde duur.

Daarnaast kan het besluit potentieel nog budgettaire impact hebben in het kader van de handhaving. Enerzijds bepaalt artikel 73, tweede lid, dat alle incidenten via een geautomatiseerd systeem terechtkomen in een databank bij de toezichthouders. Op heden is er nog geen dergelijk systeem en wordt nog nagegaan hoe dit systeem eruit kan zien. De ontwikkeling van dit geautomatiseerd systeem kan een budgettaire impact hebben, waarvan de grootte afhangt van het soort systeem waarvoor uiteindelijk wordt geopteerd. Anderzijds zouden de toezichthouders graag een systeem opzetten van risico-gebaseerde handhaving, waarbij een digitale tool zou worden ontwikkeld dat op basis van bepaalde factoren een risicogetal toekent aan iedere bestaande werf. Deze tool zou dan gebruikt worden om prioriteit te geven aan de meest risicovolle werken bij het uitvoeren van controles op de veiligheid van de aardgasdistributie. Ook hiervoor wordt op heden nog onderzocht in welke mate en op welke manier deze tool werkelijkheid zou kunnen worden, waardoor er nog geen duidelijk beeld is van de potentiële budgettaire impact.

Deze budgettaire impact wordt echter volledig opgevangen binnen de bestaande werkingsmiddelen, zoals ook bevestigd door de Inspectie van Financiën.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Begin 2025 werden nieuwe werknemers aangeworven binnen departement Omgeving:

- Twee tijdelijke VTE binnen afdeling BJO t.e.m. 31/12/2026;
- Twee vaste VTE binnen afdeling Handhaving.

Deze personeelsimpact werd echter reeds beoordeeld in het kader van de invoeging van artikel 4.1.11/8 in het Energiedecreet. Dit besluit heeft geen bijkomende personeelsimpact.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Niet van toepassing.

4 ADVIES RAAD VAN STATE

De volgende randummers uit het advies van de Raad van State werden geïmplementeerd zonder dat verdere duiding vereist is: 3.1 samen met randnummer 6, 7, 8, 10.3, 11, 12.3, 13.1, 18, 23, 28, 31, 33, 34, 35.

In de toelichting bij de artikelen is in sommige gevallen nog bijkomende duiding voorzien na implementatie van de aanbevelingen van de Raad van State.

Hieronder wordt ingegaan op hoe rekening werd gehouden met de andere, niet in de opsomming hierboven vermelde, opmerkingen van de Raad van State. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in de bespreking hieronder steeds verwezen wordt naar de artikelnummers die gelden na de aanpassingen ten gevolge van het advies van de Raad van State.

Randnummer 3.3

In dit randnummer wijst de Raad van State op het gebrek van een rechtsgrond om, *met ingang van 1 januari 2026*, opdrachten toe te kennen aan toezichthouders, zoals vermeld in artikel 12, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 'tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid' en, *met ingang van 1 april 2026*, aan toezichthouders zoals vermeld in artikel 2, 10°, samen gelezen met artikel 6, §2, 1°, van het Omgevingshandhavingsbesluit van 23 mei 2025.

Deze problematiek werd verholpen door het decreet van 19 december 2025 tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de handhaving van de veiligheidsvoorschriften voor aardgasdistributie betreft. Dit decreet voorziet in de toevoeging van artikel 4.1.11/8 van het Energiedecreet in het toepassingsgebied van titel XVI DABM. Daarnaast voorzien artikel 3 en 4 van dit decreet dat de handhavingsbevoegdheid voor de veiligheidsvoorschriften voor aardgasdistributie wordt toegewezen aan de personeelsleden die de Vlaamse Regering of haar gemachtigde aanwijst, en dit voor de periode vanaf 1 januari 2026 tot en met 31 maart 2026 en voor de periode na 1 april 2026 tot aan de definitieve regeling via opname in een bevoegdheidspakket van het Omgevingshandhavingsbesluit van 23 mei 2025. Bijgevolg voorziet dit decreet in de vereiste rechtsgrond om met ingang van 1 januari, dan wel 1 april 2026, opdrachten toe te kennen aan de in het besluit vermelde toezichthouders.

In navolging hiervan werd de definitie van toezichthouders, vervat in artikel 2, 28° van dit besluit, gewijzigd naar "*de personen, vermeld in artikel 16.1.3, §3, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid*", zoals toegevoegd door artikel 3 van het hierboven vermelde decreet van 19 december 2025 ter regeling van de bevoegdheid voor de periode na 1 april 2026 tot aan de definitieve opname in een bevoegdheidspakket van het Omgevingshandhavingsbesluit van 23 mei 2025.

Randnummer 3.4

De Raad van State verduidelijkte in randnummer 3.4 dat er geen rechtsgrond bestaat op basis waarvan de distributienetbeheerder de bevoegdheid kan krijgen werken stil te leggen of corrigerende maatregelen ten laste van derden te bevelen. Ten gevolge van deze opmerking werd de tekst van artikel 57, §1 aangepast zodat de distributienetbeheerder enkel aanbevelingen kan doen maar niets kan eisen. Zo leest de tekst nu dat de distributienetbeheerder corrigerende maatregelen meedeelt die de derde *kan* nemen en dat hij kan *aanbevelen* de werken stil te leggen.

De distributienetbeheerder maakte hierbij zijn voornemen bekend om in de toekomst een traject op te starten om het Energiedecreet aan te passen opdat zij deze bevoegdheden in de toekomst wel zouden hebben.

Ten slotte werd na het overleg met de distributienetbeheerder ook verduidelijkt in deze bepaling dat de distributienetbeheerder enkel de corrigerende maatregelen meedeelt voor zover de distributienetbeheerder kennis heeft van de niet-naleving door de derde. Dit is een logische toevoeging aangezien de distributienetbeheerder sowieso niets kan meedelen als hij niet op de hoogte is van de niet-naleving. Dit werd uit overwegingen van duidelijkheid en op vraag van de distributienetbeheerder expliciet toegevoegd aan de tekst.

Randnummer 3.5

De Raad van State gaf aan dat er geen rechtsgrond is voor artikel 37, eerste lid, van het besluit, in de mate dat dit in bijkomende verplichtingen voorziet ten opzichte van artikel 8, eerste lid, van het KLIP-decreet.

Bijgevolg werden in artikel 37, eerste lid, aanpassingen gemaakt op basis van de volgende overwegingen:

1. De definitie van werken is breder in het besluit (zie artikel 2, 29°) dan in het KLIP-decreet, dat zich beperkt tot “grondwerken”. Bijgevolg moet voor artikel 37 de definitie beperkt worden tot de “grondwerken” zoals gedefinieerd in het KLIP-decreet, namelijk “alle activiteiten die een impact hebben op het grondoppervlak of de ondergrond en schade kunnen veroorzaken aan kabels en leidingen (artikel 2, §1, 10° KLIP-decreet). Daarom worden de werken in artikel 37, eerste lid beperkt door toe te voegen achter werken: “*die een impact hebben op het grondoppervlak of de ondergrond*”.
2. Anderzijds is het begrip “distributie-installatie” ruimer dan de toepassingsfeer van het KLIP-decreet, dat zich beperkt tot kabels en leidingen. Daarom wordt in artikel 37 het begrip distributie-installatie vervangen door “leiding”.

Naar aanleiding van deze wijziging in de terminologie (distributie-installatie naar leiding) werd de volledige tekst gescreend om na te gaan of overal de juiste terminologie wordt gebruikt zodat het toepassingsgebied klopt. Ten gevolge van die screening werd artikel 64 aangepast, door in het tweede lid in puntjes 1° tot 3° te verduidelijken dat dit enkel slaat op distributieleidingen. De dienstleidingen worden immers niet weergegeven op de plannen, waardoor de distributienetbeheerder aan dergelijke verplichting niet zou kunnen voldoen.

Randnummer 3.6

Een gelijkaardig probleem diende zich voor artikel 38 van het besluit, in navolging waarvan volgende aanpassingen werden gedaan:

1. Ook hier werd het begrip “distributie-installatie” vervangen door “leiding” zodat dit artikel binnen de toepassingsfeer van het KLIP-decreet blijft. Een uitzondering hierop is het tweede lid, dat stelt dat de distributienetbeheerder bijkomend ook informatie kan verstrekken over de veiligheidsmaatregelen die nodig zijn om de veiligheid en het goede behoud van

distributie-installaties te verzekeren. Veiligheidsmaatregelen kunnen immers relevant zijn voor andere aspecten van de distributie-installatie dan enkel de leiding. Dit is vrijblijvend te voorzien door de distributienetbeheerder en voegt daarom geen verplichting toe ten opzichte van het KLIP-decreet waarvoor geen rechtsgrond zou bestaan.

2. In het eerste lid wordt “plannen en informatie” vervangen door “plannen of informatie”. De dienstleidingen staan immers meestal niet op de plannen, waardoor de mogelijkheid moet bestaan om enkel informatie door te sturen om de dienstleiding te lokaliseren.
3. Wat betreft het verstrekken van bijkomende informatie naast de plannen of informatie om de leidingen te lokaliseren wordt het verplicht karakter weggelaten. Het tweede lid van artikel 38 voorziet nu dat de distributienetbeheerder informatie *kan* verstrekken over veiligheidsmaatregelen, waardoor dit vrijblijvend blijft en bijgevolg geen verplichting toevoegt ten opzichte van het KLIP-decreet waarvoor geen rechtsgrond bestaat.

Randnummer 4

In randnummer 4 werd opgemerkt dat bepaalde artikelen van het voorstel mogelijks kunnen kwalificeren als technisch voorschrift in de zin van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 “betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij”. Na onderzoek werd besloten dat een aanmelding op grond van artikel 5 van deze richtlijn vereist was. Deze aanmelding gebeurde op 29 januari 2026, met als referentienummer 2026/0044/B. De wachtperiode liep af op 30 april 2026 (inclusief). Er kwamen geen reacties op het ontwerp van besluit.

Randnummer 5.1 en 5.2

Op verzoek van de Raad van State werd in artikel 75 “aanvullend” ingevoegd tussen de woorden “gezamenlijk” en “bijzondere technische bepalingen”. Daarnaast werden onder puntje 1° verduidelijkt dat de materialen en componenten vallen onder de bepalingen inzake het ontwerp van distributie-installaties.

Wat betreft de suggestie van de Raad van State om bij elk van de onderdelen van de opsomming in artikel 75 te verduidelijken op welke bepalingen van het ontwerp de delegaties beogen verder te bouwen, werd besloten dit niet te doen. Dit lijkt immers niet noodzakelijk voor de duidelijkheid en kan bovendien voornamelijk tot problemen of onduidelijkheden leiden in de toekomst bij wijzigingen van het besluit.

Randnummer 9.1, 9.2, 10.1 en 10.2

In artikel 3 werd op verzoek van de Raad van State om nadere criteria te bepalen voor een “*volledige verplaatsing over een grote lengte*”, dit concept gewijzigd naar een “*volledige verplaatsing over een lengte van meer dan 100 meter*”. Door het invoeren van een kwantitatief criterium is het duidelijk wanneer dit besluit van toepassing is op een distributie-installatie.

Daarnaast werd verduidelijkt welke gebeurtenis bepaalt of een verplaatsing plaatsvindt na de inwerkingtreding van dit besluit. Hier werd besloten om dezelfde lijn te volgen als in de definities van bestaande en nieuwe distributie-installaties, met name door het ontwerp als bepalend element te beschouwen. Bijgevolg leest de tekst nu dat een uitbreiding of verplaatsing over een lengte van meer dan 100 meer van bestaande distributie-installaties onder het toepassingsgebied valt wanneer de uitbreiding of verplaatsing is ontworpen na de inwerkingtreding van het besluit.

Ten slotte werd in het derde lid verduidelijkt dat artikel 64 en 65, en artikel 66, van toepassing zijn op bestaande distributie-installaties in de mate waarin de distributienetbeheerder beschikt over de plannen en technische documenten, respectievelijk de vermelde gegevens – zoals de Raad van State verzocht in randnummers 10.1 en 10.2. In het kader van deze opmerking werd nog een verdere verduidelijking toegevoegd in dit lid, namelijk dat artikel 75 niet van toepassing is op bestaande distributie-installaties wat betreft het ontwerp, de aanleg en de modaliteiten voor ingebruikname (artikel 75, 1° tot en met 3°). Dit is logisch aangezien de corresponderende bepalingen uit dit besluit

ook niet gelden voor bestaande distributie-installaties, maar werd omwille van duidelijkheid nog opgenomen.

Randnummer 13.2

Wat betreft het huidige tweede lid van artikel 3 had de Raad van State verzocht om te verduidelijken in het besluit of er bepaalde criteria gelden en of de distributienetbeheerder vrije keuze heeft inzake de toepassing van de veiligheidscode dan wel de oude wetgeving die van toepassing was op het moment van de aanleg.

Dit is wel degelijk een vrije keuze van de distributienetbeheerder, met dien verstande dat het de bedoeling is van de distributienetbeheerder om in de mate van het mogelijke telkens de veiligheidscode aardgasdistributie toe te passen. Bijgevolg werd in artikel 3, tweede lid, de volgende zin toegevoegd: *“Bij het maken van deze afweging zal de distributienetbeheerder in de mate van het mogelijke de bepalingen van dit besluit toepassen.”*

Randnummer 14

Artikel 5 werd aangepast zodat deze te rijmen valt met artikel 75, 1°. Het was niet de bedoeling van de distributienetbeheerder om aan zichzelf de bevoegdheid te delegeren om de ontwerpvoorwaarden vast te leggen. De ontwerpvoorwaarden worden opgenomen in de bijzondere technische bepalingen die zullen worden aangenomen overeenkomstig artikel 75. De distributienetbeheerder is ermee belast het distributienet te ontwerpen overeenkomstig deze ontwerpvoorwaarden voorzien in de bijzondere technische bepalingen. De tekst van artikel 5 werd in die zin aangepast.

Randnummer 15

Met artikel 9, eerste lid, wordt verwezen naar het geldende federale normenkader en de voorschriften die op de vervoeronderneming van toepassing zijn. Deze voorschriften zijn federaal goedgekeurd en zijn reeds van toepassing op de vervoersonderneming. De vervoersonderneming kan niet zelf vrij voorschriften vastleggen. Artikel 9, eerste lid, werd in die zin aangepast.

Randnummer 16

De voorschriften betreffende de samenstelling en de fysische en chemische kenmerken van het aardgas dat een andere onderneming dan de vervoeronderneming in de aardgasdistributienetten injecteert staan in een Synergrid voorschrift, namelijk sectorvoorschrift G8/01. Dit voorschrift is onderworpen aan marktconsultatie en aan goedkeuring van de VNR (Vlaamse Nutsregulator). Deze voorschriften worden dus niet opgesteld door de distributienetbeheerder, maar door de sector. De distributienetbeheerder verspreidt deze voorschriften enkel verder. Bijgevolg werd de tekst van artikel 9, tweede lid, aangepast door te stellen dat de samenstelling en de fysische en chemische kenmerken moeten voldoen aan de geldende normen en aan de richtlijnen die de distributienetbeheerder bekendmaakt. Door het gebruik van het begrip “richtlijnen” wordt duidelijk gemaakt dat de door de distributienetbeheer meegedeelde vereisten niet bindend zijn – enkel de reeds geldende normen zijn strikt bindend.

Randnummer 17

Er werd een definitie toegevoegd voor “kunstwerken” in artikel 2.

Randnummer 19

De Raad van State verzocht om te verduidelijken in de tekst van het besluit zelf wat de nadere voorwaarden zijn die gelden om af te wijken van de minimale ingravingsdiepte op basis van economische bezwaren. Na overleg met de distributienetbeheerder werd ten gevolge van dit verzoek in artikel 15, eerste lid, 2°, toegevoegd dat om te kunnen afwijken van de minimale ingravingsdiepte wegens technische of economische bezwaren of moeilijkheden ter plaatse, een afweging moet worden gemaakt van de kosten van het naleven van de minimale ingravingdiepte tegenover de gevolgen van het niet naleven van deze ingravingsdiepte.

Randnummer 21

Verdere duiding rond artikel 25, bekomen na overleg met de distributienetbeheerder, werd voorzien in de toelichting bij de artikelen.

Wat betreft de bezorgdheid van de Raad van State of de geadresseerden op basis van deze bepaling voldoende zekerheid hebben over de vraag of de door hen overwogen alternatieve materialen toegelaten zijn, kan verduidelijkt worden dat de geadresseerde van deze bepaling de distributienetbeheerder zelf is. Deze weet wat wordt bedoeld met de bepaling.

Randnummer 22, 30 en 32

Er werd gekozen om in het besluit niet expliciet te verwijzen naar bepaalde normen. Er bestaan binnen de sector immers heel veel verschillende normen, die ook frequent worden aangepast en waarbij ook frequent nieuwe normen ontstaan ten gevolge van technische evoluties. Dit maakt het gevaarlijk om limitatief de toepasselijke normen op te nemen in het besluit. Enerzijds bestaat het risico dat bepaalde normen vergeten worden omdat zij enkel van toepassing zijn in uitzonderingsgevallen, waardoor deze normen niet van toepassing zouden zijn volgens het besluit, hoewel dit wel het geval zou moeten zijn. Anderzijds zou de opsomming te frequent aangepast moeten worden ten gevolge van de wijzigende normen.

De geadresseerde van de betreffende bepalingen, namelijk de distributienetbeheerder, weet echter welke normen bedoeld worden aangezien zij deze bepalingen zelf hebben opgesteld. De rechtszekerheid wordt bijgevolg niet in gedrang gebracht.

Randnummer 24.1 en 24.2

Artikel 37, tweede lid, gebruikte het concept “incident” in een ruimere zin dan hoe het is gedefinieerd in artikel 2 van het besluit. Bijgevolg werd “incident” in deze bepaling vervangen door “vorval” om verwarring rond de terminologie te vermijden.

Randnummer 25

De Raad van State verzocht om het woord “leiding” in dit artikel te vervangen aangezien in artikel 44 dit begrip ruimer wordt geïnterpreteerd dan in de rest van het besluit (zoals gedefinieerd in artikel 2, 20°). Bijgevolg wordt nu verwezen naar “leiding of andere ondergrondse installatie”.

Randnummer 26

In artikel 48, §2, eerste lid, worden de voorschriften bedoeld die vastgelegd worden door de distributienetbeheerder. Dit werd in die zin verduidelijkt in het artikel.

Daarnaast zijn er nog andere voorschriften waaraan de derde zal moeten voldoen, bijvoorbeeld die van de opdrachtgever, AWV of gemeenten.

Randnummer 29

Het gaat hier om een passieve openbaarmaking. Enkel de derden die een planaanvraag doen via KLIP zullen de informatie krijgen van de distributienetbeheerder. Dit werd verduidelijkt in de tekst van artikel 65.

5 VERDER TRAJECT

- Definitieve goedkeuring

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd ontwerpbesluit,
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd, en de Vlaamse minister, bevoegd voor Omgeving en Landbouw, te gelasten voornoemd ontwerpbesluit te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Hans BONTE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS